

МОРЕ

Борба съ морските вълни. — Снимка фото „Елиг“.

БЕДМИТНО
МАНОСТРОВАНО
СПИСАНИЕ

КАБЕРНАЛИС

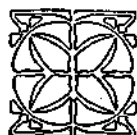
Съдържание:

1. Вл. Русалиевъ. Молитва. — 2. Трайко Симеоновъ — Снѣжинъ а) Пѣсень, б) Елегия. — 3. Ст. Загорчиновъ Нитокритъ. — 4. Вилх. Клобстъ. Най-новитѣ Берлински премиери. — 5. Л. Бриантъ. Истинскиятъ Шаляпинъ. — 6. Е. К. Теодоровъ. Море. — 7. Жп. Синклеръ. Изпитание на любовта. — 8. Ас. Върбановъ. Олимпийскитѣ игри. — 9. Разни.

Илюстрации:

1. Борба съ морскитѣ вълни (снимка). — 2. Валиверкъ. „Стѣкларската фабрика“. — 3. Сцена отъ пиесата „Машинния човекъ“ В. У. Р“. — 4. Две интересни сцени отъ пиесата „Жглениа прозорецъ на Крайслера“. — 5. Портретъ на Шаляпинъ. — 6. Мачтъ между „Тича“ и „Трикольоръ“.

НАСТОЯТЕЛИТѢ се умоляватъ да съобщятъ въ издателството точно по колко броя отъ списанието да имъ се праща, за да не оставатъ нѣкъде непродадени, а другаде да се явява недостигъ.

ОСТРОВНО СЕДМИЧНО СПИСАНИЕ

ГОД. I.

8 ЮНИЙ 1924

БРОЙ 3.

Владимиръ Русалиевъ.

МОЛІТВА.

Нощта е студена,
Нощта е безкрайна...
А нѣкой се моли
И блѣденъ и самъ.
Кандилото гасне,
Свѣщъта догорява:
Смили се надъ него
Света Мириамъ!

Градътъ не заспива...
Градътъ е въвъ празникъ,
И бродятъ бездомни
Вънъ блудни жени...
Той шепне магесанъ
Прокълнати думи:
Ти скѣпа и близка
Ела — цѣлуни!

Сведи се надъ мене,
Сведи се, о, Майко!..
Тревожно те чака
Печалния синъ: —
Цѣлунатъ отъ грижи,
Люлянъ всредъ неволи,
Бездоменъ и моренъ
И вѣчно саминъ...

Градътъ е разблуденъ,
Пиянъ, вакханаленъ...
Долита разплаканъ
И скърбенъ смѣхътъ.
Шумятъ булеварди
И свѣтятъ ракети
И диво се къска
Надъ всички грѣхътъ!

Смили се надъ него
О, майко прѣчиста!
Простри си ржцетъ
Света Мириамъ!..
Кандилото гасне,
Нощта е безкрайна:
Той съ мъка се моли,
Той вѣчно е самъ!

Трайко Симеоновъ — Снѣжинъ.

Пѣсень.

Ела, другарко, край морето
Тамъ гдето златенъ пѣтъ чертай
Вълшебний мѣсець отъ небето
Къмъ чуденъ и незнаенъ край...

Ела да седнемъ на скалитъ
Да гледаме отъ стрѣмний брѣгъ —
Предъ насъ съсъ трепетъ по вълнитъ
Какъ чезне златний пѣтъ далекъ.

Тамъ нѣкъде въ страна далечна
Въ мира на приказни мечти,
Тамъ гдето радостъта е вѣчна
И нѣма тленни красоти...

Тамъ, где душата се възражда
И нѣма дневна суета,
Тамъ, где изчезва всѣка жажда
Да бждешъ пленникъ на страстьта...

Ела, другарко, край морето
Предъ дверитъ на златний пѣтъ —
Да пратимъ съ радостъ на сърдцето
Привета си къмъ този кѣтъ.

Елегія.

Тѣй многоликъ е тукъ живота шуменъ
Облянъ отъ много пѣстри свѣтлини —
По тротуари, по стѣгди безуменъ
Той всѣки мигъ отново се мени!...

Тукъ всички ми сж чужди и далечни,
А посредъ тѣхъ бездоменъ и саминъ
Вървя записанъ отъ нужди вѣчни
Единъ — на грижата печаленъ синъ.

Макаръ, че думитъ сж тукъ измами
И въ всѣки взоръ притворство да чета,
Защо ме тѣй неодолимо мами
Живота лихъ съ своята суета?...

О, може би, защото е забава
Живота тукъ и вѣченъ маскарадъ,
И като грѣмка пѣсень прозвучава
Средъ пазвитъ на хилядния градъ.

О, може би, защото тукъ сж цвѣтни,
И дѣхови минутитъ на всички дни,
На всички дни и нощи бързолѣтни
Преди надъ насъ смъртъта да прозвѣни...

София.

Ст. Загорчиновъ.

НИТОКРИТЪ.

Една черна ржка, съ златна гривна, разтвори диплитъ на носилката. Въ синкавия полумракъ нахлу ярка слънчева свѣтлина. Царицата леко извика и си закри очитъ съ прѣсти, — свѣтлината прободѣ зеницитъ ѝ. Бѣха ли-стигнали? Презъ цѣлия пѣтъ тя бѣше мислила. По лицето ѝ лежеше сѣнка на умора и печаль. Ритмичното клатене на носилката успокои мжката ѝ, — струваше ѝ се, че плутва върху златообкованъ корабъ по Нилъ, за къмъ Саисъ. А ето, при първия слънчевъ лъчъ измамата се прѣсна и мжката пакъ загриза сърцето ѝ.

Царицата слѣзе подкрѣпяна. Подадохъ ѝ връхна намѣтка, напоена съ аромати; по нея цвѣтъха бѣли лотуси на водно-зелено поле. Тя ловко намѣсти сребърната корона. Надъ челото ѝ се изви свещенната змия. Нанизани блѣди опали, навървени на тънки верижки, се спускаха отъ короната надолу, полускрити въ кдрицитъ на косата. Слънцето прѣсна искри въ едъръ изумруденъ прѣстенъ. Една робиня се наведе да ѝ оправи сандалитъ. Главата ѝ засенчи вѣтрило отъ склѣпи пера.

Тя трѣгна, последвана отъ евнуси и робини по напеченитъ плочи на дълга алея. Въ дъното, средъ пилоната, се изрѣзваше въ строенъ трапецъ вратата на храмовата ограда. Отъ лѣво и дѣсно, на равни разстояния, лежаха каменни свинксове. Тѣ я гледаха спокойно съ издълбанитъ си, слѣпи очи. Бѣли гълъби се виеха наоколо. Хвърлиха имъ зърна и дребни фурми. Палми навеждаха яркозеленитъ си клони надъ плоскитъ покриви на сградитъ. Два обелиска, предъ храма, огрети отъ слънцето, блѣстяхъ съ златисторозови багри. Дѣхъ на зрѣли смокини и ароматни смоли се носѣше изъ въздуха.

Когато царицата доближи вратата, отгърѣ зазвуча тиха и бавна музика отъ тимпани и китари. Бронзовитъ двери на оградата съ изображения на Изидата, се разтвориха полеха и безъ шумъ. Тя влезе и изведнажъ потъна въ хладна, сладостна сѣнка. Жреци, облечени въ широкополи хламиди, се прострѣха ничкомъ предъ нея. На главитъ имъ се бѣлѣха крѣгли тонзури. Тя се леко приведе и докосна до рамото на най-близкия, за да я последватъ.

Пакъ я заслѣпи слънцето и отражението на бѣлитъ, каменни стени въ двора на храма. Очитъ ѝ се свиха болезнено и прѣдъ дългитъ ѝ ресници се завъртяха златисти крѣгове, обогрени въ цвѣтоветъ на джгата. Капки потъ овлажниха горнята ѝ устна. Дворътъ бѣше пустъ. Той имаше форма на правиленъ квадратъ. На средата, въ четвъртитъ басейнъ, се кѣпеха черни лебеди. Тя се спрѣ тамъ. Една робиня ѝ подаде абаносовъ ларецъ съ двѣ преградки: съ ечемичени зърна и съ ситенъ коралъ. Трѣбваше сама да нахрани птицитъ, а корала да хвърли въ водата, като приносъ на богинята. Въ разклатената вода коралътъ зааленѣ, като капки сѣсирена кръвъ.

Преминавайки презъ една втора врата, царицата се поклони предъ статуята на Фараона. Тя хвърли бѣръзъ погледъ на лицето, — по него се разливаше нѣкава свръхземно и безстрастно равнодушие. Послѣ тя влѣзе въ предверието на храма, — малъкъ, откритъ дворъ, обиколень съ клонади. Нѣколко врати се очертаваха въ стената на дъното. Въ рамкитъ имъ и подъ капителитъ на дебелитъ колони лежеше гѣста, черна сѣнка. Изнемогваща отъ жаръ, тя се оплѣти къмъ средната дверь, съ плазни и тихи стѣпки. Побѣлѣли жреци я очакваха тамъ, облегнати на високи жезли. Всички паднаха ничкомъ. Трѣбваше като по-рано да се докосне до тѣхъ за да станатъ. Най-стариятъ я отведе до малъкъ жертвеникъ, върху който се провлачеше тънка струйка димъ. Царицата хвърли въ огъня зрънца отъ ладанъ и алое и кдрица отъ коситъ си. Слуги донесоха жертвеникъ дарове:

за Озириса, великия сѣдникъ на душитъ, съпругъ на Изидата, за самата нея и за Хоруса, тѣхния синъ. Димътъ се стрѣляше правъ и гѣстъ къмъ чистото небе. Миризътъ на ароматнитъ тревн надви дѣха на жертвеното месо. После жрецитъ събу сандалитъ на царицата и оми съ вода прѣститъ и пѣтитъ. Тя сама се докосна до пѣпа, зърната на гърдитъ и долната бърна. Изведнажъ запѣ тихо далеченъ момински хоръ. Гласовѣтъ трепѣха нѣжни и чисти, сѣкашъ изтъкани отъ сребърни нишки. Жрецитъ направи знакъ, — царицата бѣше очистена, Той се доближи до нея и прошѣнна: „Богинята Те очаква!“

Една робиня подаде дълга ивица отъ лененъ платъ. Жрецитъ се докосна до него съ прѣсти, омокренни въ вода и въ жертвена пепель. Послѣ ѝ превърза очитъ. Нѣкой ѝ вгикна въ ржката единия край на нишка. Главата ѝ на жреца прошѣнна отново: „Върви!“

Царицата трѣгна, държейки нишката. Предъ нея се плѣзгаха леки стѣпки и все сѣщия гласъ я предпазваше по пѣтя. Разтвори се врата съ рѣзко скърцане. Послѣ пакъ тѣй се затвори задъ гърба ѝ. Лжхна я камененъ хладъ и тежка, непозната миризма. Прѣзъ превръзката просвѣтляваха свѣтли петна, — слънцето свѣтеше презъ някой отдушникъ. Слизаха надолу по каменна стѣлба. После трѣгнаха по равно. Някаква завеса прошумя надъ главата ѝ. Лжхна я внезапно другъ въздухъ: топълъ и смесенъ съ благовония. До слуха ѝ достигна пакъ пѣненето на хора. Познатиятъ гласъ ѝ прошѣнна да спре.

Прѣвързката падна отъ очитъ ѝ. Намираше се въ неголѣма крѣгла стая. Единъ редъ колони съ лотусоподобни капители крѣпѣха тавана, обогрени въ ярко червено. Върху пѣстрия мозаиченъ подъ падаха отнѣждѣ снопъ сѣжичеви лжчи. На бронзови високи кадилници, извити въ видъ на кравешки рога, се кѣдрѣше ароматенъ димъ, отъ който въ залата падаше синкаво, прозрачно-було. По стенитъ и околорѣстъ колонитъ се виеха рисунки съ пѣстри бои и вдълбани иероглифни знаци. Тѣ преставяха живота на Изидата: любовта ѝ къмъ Озириса; — черната завистъ на Сетъ, злиятъ Богъ на пустинния вѣтъръ; — смъртъта на Озириса, разкъсанъ на части отъ Сета; — пѣтитъ на Изидата презъ пустинята, дето събира тѣлото на бога; — пренасянето на мъртвия Озирисъ презъ Нилъ, върху златна, плоскодѣнна лодка, подъ която се вие ясновидна змия. Една врата върху която бѣ дръпната завѣса, се изрѣзваше въ стената отпредъ.

Царица Нитокритъ падна на колѣне съ страхъ въ душата, тя бѣше предъ свѣтилището на Великата Богиня. До нея явствено достигаха думитъ, които изричаше хора. Това бѣ жалбата на Изидата, когато тя търси тѣлото на Озириса.

„Злочеста! Злочеста! Азъ протѣгамъ ржце и сѣнката Ти бѣга отъ мене! Твоятъ гласъ ми звучи като вѣтъра на пустинята. Ти ме викашъ, но дѣ си? Отъ ноктитъ ми капе кръвъ, прѣститъ си изранихъ да дълбая пѣська. Коситъ ми се смѣсиха съ тиня отъ Нилъ, да те търся въ глѣбинитъ на великата рѣка!“

Тежкитъ удари на тимпанитъ усиливаха скръбта на думитъ. Между тѣхъ се преплитаха сребристи звънтения на струни. Хорътъ продължаваше:

„О, нѣма мжка по-страшна отъ любовта! Азъ Те очаквамъ, тѣй както земята очаква разлива на Нилъ. Гърдитъ ми се сушиха. Изплакахъ влагата на очитъ си. И мойтъ бедръ се стърчиха, като кората на стара маслина.“

Хорътъ заглѣхна бавно и постепенно. Само тимпанитъ продължаваха да отбиватъ тактъ и още нѣкакви ласкаещи тихи звуци, сѣкашъ вѣтъръ събуждаше трептения въ опжнатитъ струни на окачени арфи. Завѣсата се дръпна съ слабъ шумъ.

Откри се низка, дълга зала, слабо освѣтена отъ нѣкѣждѣ. Дебели, пѣстроразкрасѣни колони се редѣха симетрично, съ тѣсни, дълги пѣтеки помежду. Капителитъ на

колонитѣ се губѣха въ прагъ. Отъ широкитѣ каменни плочи лижеше хладъ. Прѣстѣпвайки прага, трѣпки побѣха Нитокритъ — тя бѣше сама. Внезапно, въ стената на дъното се отвориха малки, тежки врати и оттамъ на правилни редици заизлизаха йерофантки, облечени въ бѣло.

Тѣ вървѣха полека между колонитѣ, въ ритма на нѣкаква тиха и монотонна музика. Голитѣ имъ рѣцѣ, окичени съ тежки гривни и йератически знаци, бѣха изпѣнати напредъ, съ длани, обвърнати надолу. Тѣсни пояси стѣгаха снагитѣ имъ подъ гърдитѣ. Шумътъ отъ еднотактнитѣ имъ стѣпки се разнасяше съ шѣпотъ, като че ли изъ въздуха пърхаха невидими криле. Тѣ приличаха на живи лотуси, изникнали изъ разтрогитѣ на каменния подъ. Всѣки седемъ стѣпки тѣ отбѣлѣзваха едно ново движение. Рѣцетѣ имъ показваха седемтѣ свещени положения, при които се обожаваше богинята. Когато приближиха до нея йерофанткитѣ, се спрѣха и царицата различи лицата имъ, — а после наченаха да отстъпватъ, повтаряйки въ обратенъ редъ сѣшитѣ положения. Струваше ѝ се, че бѣла пѣнеста вълна се дърпа отъ брѣга, на който тя седи. Тя трѣгна подире имъ. Тимпанитѣ почнаха да се чуватъ по-ясно, изъ въздуха задъжаха благовонни кадения.

Всичко ѝ се струваше сънъ. Блаженно, възторжено състояние нѣжеше тѣлото ѝ. Мжката въ душата ѝ се бѣше притѣпила и тя не си стомняше ясно, защо бѣше дошла въ храма. Чувствуваше се само изморена и изгубена подъ тежестъта на каменната сграда. Като дете, тя внимаваше въ това, което ставаше наоколо и нѣкакъвъ мистиченъ страхъ изпълваше полека душата ѝ. Струваше ѝ се, че всичко се извършва въ строга и тържествена последователностъ, като чели, задъ всеки жестъ се крие символъ, всѣка стѣпка разплита една загатка. Погледътъ ѝ търсеше очитѣ на дѣвицитѣ, но тѣ гледаха къмъ земята и надъ спуснатитѣ имъ клепки падаше сѣчка. Нѣкоя светла точка се разгаряше за мигъ въ златната жица, която обхващаше разпуснатитѣ имъ, подрѣзани коси.

Когато тѣ достигнаха близо до задната стена, проеца трепение на опѣната струна. Дѣвицитѣ се обвърнаха едновременно съ лице къмъ една ниша, вдѣлбана въ стената и паднаха ничкомъ. Ведно съ тѣлото тракане на ударенитѣ гривни о пода, проеца отново струна въ по-високъ тонъ, безкрайно печаленъ, звучащъ като сиротенъ зовъ.

Трепетна и бледна, царицата мина между тѣхъ. Въ дългитѣ, бѣли фигури, простнати на хладния подъ, има-

Балцеркъ „Стѣкларската фабрика“.

ше нѣкаква безпрѣдѣлна печаль и сурово примирение. Сърцето ѝ се сви отъ жалость. Каточели тѣ измолваха нѣщо, което не бѣше по силитѣ имъ, и което тѣ не щѣха да получатъ никога. Малкитѣ имъ полуотворени шѣпи, обвърнати нагорѣ, ѝ се сториха, че сѣ на деца, които молятъ милостиня. Тя чу слабитѣ имъ оплаквания и своето име произнесено трикратно, въ знакъ на заклеване. Но суевѣренъ страхъ притискаше гърдитѣ ѝ. Тя се спрѣ до стѣпалата на тѣсна каменна стѣлба, която се врѣзваше въ стената.

Тамъ горѣ, въ нишата, се намираше свещенния образъ, гребена, скъпоценния пшентъ и туниката на богинята. Отъ врѣме на врѣме — Тя излиза отъ страната на Подземното Царство, където живѣе съ своя съпругъ Озирисъ и облича своитѣ земни дрѣхи, за да ги освети. Тогава Тя е близо до хората и се вслушва въ тѣхнитѣ молби, защото прѣзъ днитѣ на своята голѣма горестъ, когато тя е търсѣла разпилянитѣ части отъ тѣлото на Ози-

риса, Изидата е познала сълзитѣ на човѣшкото страдание и пламъка на човѣшката любовъ. Тѣй, ней нищо не е чуждо на земята и сърцата на хората се отварягъ отъ Нейния гласъ, като малки, морски миди. Но ще ли бжде Богинята тука и ще ли се вслуша въ нейната горестъ? Царицата се разбуди, като отъ дългъ сънъ. Тя усѣти пакъ мжката жива въ сърцето си. Тя ще чака, тя ще чака! Богинята ще дойде! Тя познава човѣшкото сърце! И колѣнтѣ ѝ се подгънаха, — царицата колѣнчи. Бѣше сама. Надъ нея задъжаха благовонни, тежки кадения, отвори се нѣкъква врата и оттамъ пролази по стѣпалата яркоморавъ свѣтлина.

Изведнажъ заговори единъ гласъ, въ който трептѣше топло състрадание. Съ затворени очи, изтрѣпнала отъ страхъ и надежда, царицата заслуша. И на мѣста струваше и се, че онова, което чува е само отекъ на собственитѣ ѝ думи:

„Нитокритъ! Нитокритъ! Слушай! Говори тая, къмъ

която твоето сърце се стръми, като към майка. Сърцето ти е прозрачно за мене като водитъ на планинско поточе. Защо ми сж твоитъ думи? Азъ зная всичко. Придай дихание и слушай!

Ти си царица, а робинята, която връзва твоитъ сандали е по-щастлива отъ тебе. Ястребътъ, който се изви нѣкога надъ главата ти, когато ти, бѣдна овчарка, се кжпѣше въ Нилъ, отнесе заедно съ твоя сандалъ и твоето щастие. Никогато не се върна вече. Дори когато царски слуги тръгнаха изъ земята на Нилъ да търсятъ дѣвицата, на чийто кракъ ще се хване сандала, падналъ въ скута на фараона, и намѣриха тебе за да те облекатъ въ пѣстъръ на раменникъ и тънка ленена туника, скръбъ тръпнѣше въ твоето сърце, очитъ ти се кжпеха въ скрити съпзи.

Нитокритъ, щастieto не се докосна до тебе и после, когато, въ свѣтлата ти горница, на абаносово ложе прилично на лотусовъ цвѣтъ, Фараонътъ цѣлуваше малкото ти, мургаво тѣло. Той ти подари дворецъ на брѣга на рѣката и напълни стаятъ съ украшения отъ четиритъ краища на своето царство. обиколи те съ роби. всѣки единъ отъ които струваше цѣла нома, а ти тжжеше за бѣдното си село, за конопената си риза и за еднооката робиня, която те бѣше отгледала.

Помнишъ ли празника на Ниловия разливъ? Ти се появи всрѣдъ народа, носена отъ дванадесетъ снажни нубийци на носилка отъ слоновъ кость, хубава като разпѣпило цвѣте. Хората се избиваха за да се допратъ до носилката, да зърнатъ слънцето на твоя погледъ, пролѣтъта на твоята усмивка, пукващата зора на странитъ ти, — да видятъ и да отнесатъ завинаги въ паметъта си Хубавицата съ тръндафиловитъ бузи. Майкитъ молѣха тайно твоята хубостъ за дѣщеритъ си, женитъ те топѣха съ погледъ, а юношитъ, влюбени въ тебе хапѣха безкрѣвни устни и те желяеха А ти? Видѣхъ те, че поблѣднѣя и заповѣда да спрятъ носилката, когато съзрѣ хора отъ родината си и чу слова отъ родна рѣчь.

Когато край тебе се разливатъ като рѣка звуцитъ на многострунна арфа, ти жалѣешъ за монотонната свирня на трѣстиковата цѣвница, която весели хората отъ твоето село. Въ блѣсъка на скжпитъ сапфири, които се кржжатъ около голитъ ти плещи, ти виждашъ синкавия трепетъ на среднощнитъ звѣзди, гледани прѣзъ натежали клепки, някоя нощъ въ планината, край гаснеещия огнь. И ти би замѣнила съ малкитъ момичета, които се кълятъ въ Нилъ, подъ твоята тераса, хладната си баня, ухаеща на благовония.

Нитокритъ, ти имашъ малко детско сърце, което се радва на слънцето, на свежестъта на полския въздухъ и на своитъ розови бузи, а ти си царица. Ето твоето велико нещастие! Какво искашъ ти? Да те върна тамъ, отдѣто си дошла ли?

Ти мина дългия пжтъ на очишчението, за да просишъ отъ мене онова, което никой не може да ти даде, защото ти знаеше, че сърцето ми е обгорено въ пламѣка на човешкото страдание и, че то ще те разбере. И ти ми разкри наболѣлата рана на душата си. Ти искашъ да ти върна щастieto и живота отъ нѣкога. Но защо? Могла ли би ти да започвашъ всичко изново? Ще можешъ ли да съградишъ пакъ онова, което отдавна спи въ розовия саркофагъ на душата ти и да заличишъ съ черна рѣзка днитъ на сегашния ти животъ, за да станешъ бѣдна овчарка съ просто и чисто сърце? Какъ ще върнешъ ведрината на своя погледъ, чистотата на тѣлото си и здравото дихание на своитъ ноздри? Та не е ли начерталъ чрезъ тѣхъ животътъ своята неизличима пѣсень! Ти наричашъ свое щастие онова, което е било. Но това, което ти блѣнувашъ, ще отрази ли въ себе си отдавна миналото? И не ще ли ти се стори тогава, че щастieto е било другадъ, та да пожелаешъ днитъ, които сърцето ти иска сега да забрави?

Нитокритъ! Нитокритъ! Страданиято е вѣчната у-

часть на смъртнитъ. Пжтътъ имъ води прѣзъ долина, дѣто цари горка печаль. Примири сърцето си съ това, което ти е отсждено. Смири се, и животътъ ще ти се покаже тогава неизразимо хубавъ и пълненъ съ мамещи чарове. Отвори душата си за него, когато свѣтлия Ани-ту скрива златния си дискъ въ страната на западъ, дѣ спятъ мъртваитъ, и ще се извърши чудо. Тогава, отново, на твоитъ посърнали бузи, ще разцѣфнатъ ярки, кървавочервени тръндафили!

Гласътъ заглѣхна, но неземното очарование на неговия тембръръ се струеше още, като ароматна влага. Царицата остана дълго неподвижна. Въ душата ѝ бѣше тревожно, като че ли се бѣше будила отъ сжнь и виденията на нощъта още тегнеха на очитъ ѝ. Внезапно, тя усети че стана свѣгло и отвори очи. Въ мрака, радостно и призывно, се лѣеше слънчева свѣтлина отъ нѣкакъвъ далеченъ отворъ въ стѣната.

Нозетъ я понесоха нататъкъ. Цѣла се устрѣми на прѣдъ, сѣкашъ бѣше загубила нѣщо, което намираще отново. Всичко се сля въ желанието да излѣзе тамъ, дѣто грѣеше слънцето.

Въ сърцето ѝ се разливаше буенъ приливъ на топла крѣвъ, която лудо отбиваше въ слѣпитъ очи. И колкото повече се приближаваше до изхода, толкова по-свѣтло ставаше наоколо. Свѣтлината изрѣзваше изъ мрака широки, обогрени въ пѣстри краски, капители; стѣнни плоскости съ издълбани релефи на царе съ пшентъ, изпускащи стрели въ пустинни лѣвоуе; разхвърляни иероглифни надписи, които я вѣлиуаха съ нѣкоя загадъчна дума, прочетена случайно. А тамъ, на прѣдъ, се бѣлѣха сгради съ плоски покриви, палми клатеха лѣниво зеленитъ си вѣтрила, ведрия лазуръ на небето се разкриваше необхватенъ и безплѣтенъ като меча.

Тя зачу отново пѣнето на хора. Гласоветъ звучаха сега радостно, омокрани каточели въ благодарствени съпзи. Думитъ следваха:

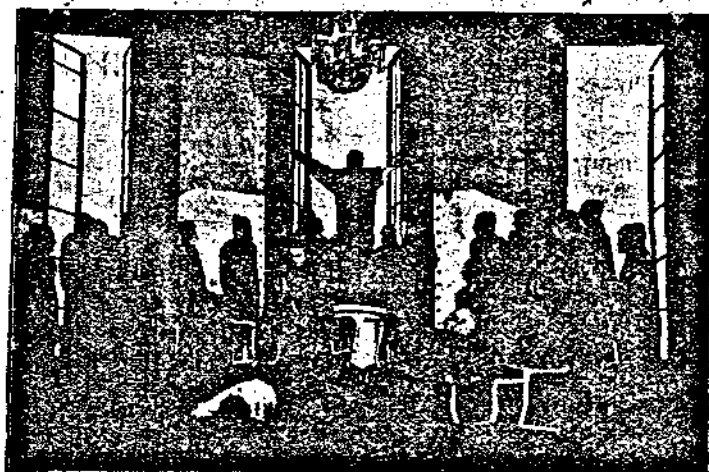
„Слънце възхожда надъ моята нощъ! Лжхъ на свежъ утренникъ милва бузитъ ми! Сърцето ми прѣлива отъ радости, както божественния Хапи прѣлива брѣговетъ си при разливъ. Азъ намѣрихъ своя господарь! Главата му бѣше въ Абидостъ. Въ Саисъ — лѣвата ржка. Сърцето му — въ Тива“.

Изведнажъ слънцето засия. Радостенъ викъ избухна отъ гърдитъ ѝ. Тя стоя замигъ замижала, облеганата на стѣната, усѣщайки топлата ласка на слънцето. После, бавно отвори очи.

Тя видѣ: бѣлиятъ градъ на фараонитъ. И ето, стори ѝ се, че нѣкаква нова неизпитана досега сила я влѣчеше къмъ него. Каточели въ градинитъ, въ сиенитнитъ пилони, въ огромнитъ свинксове, които отсичаха замислени човѣшки лица, въ многоколоннитъ портики на храмоветъ, въ цѣлата планина отъ камѣкъ, скжпо дърво и зеленина, на върха на която, надъ двойни тераси, блѣщеше съ позлатенитъ си покриви Бѣлия Домъ на Фараона . . . трептеха частици отъ нейната собствена душа. А задъ града, между чернитъ тригълници на двѣ пирамиди, тя видѣ златочервения дискъ на слънцето. Бавно, тржжественно, той се хлѣзгаше надолу и потжваше въ пясъцитъ на пустинята. Мракътъ на нощъта, която щѣше да настжпи, напomini мрака на изминатия пжтъ въ храма. И каточели черното крило на тоя споменъ засени предишната ѝ мжка и я направи далечна, неплѣтна, призрачна почта.

Внезапно, въ она мигъ, когато слънцето се скри задъ хоризонта, царица Нитокритъ живо протегна ржце къмъ него, като въ желание да го спре. Тя усѣти, че душата ѝ се отвори за живота и чудото се извърши.

На бузитъ ѝ цѣфнаха тогава две румени петна, като два ярки, кървавочервени тръндафила.

Сцена от пиесата „Машинния човек В. У. Р.“

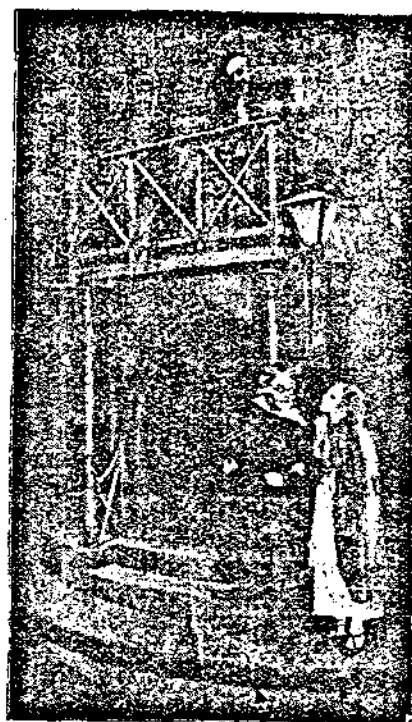
Вилхелм Клобс.

Най-новите Берлински премиери.

За сега в Берлин съществуват, въпреки оперетното наводнение, само две теми за разговор: „театралните машини“ в Кьонигсщрасе и „човеците-машини“, които всяка вечер се появяват в най-елегантния театрален павилйон — „Западния Театър“. Без съмнение, нашествието на американците и борбата за долари са повлияли и тук, именно върху творците на машинния театър Майнхард и Бернауер.

В Театра от Кьонигсщрасе биде представена неотдавна фантастическата пиеса на Майнхард и Бернауер „Жления прозорец на Крайсера“. (II-а част от „Чудните истории“) с музика от Е. Н. фон Резничек, декорации от Емил Пирхан и костюми изготвени от Херман Кауфман.

От този жлени прозорец на големия „Жандармски площад“ се открива простор за наблюдение.

Две интересни сцени от пиесата „Жления прозорец на Крайсера“ от Майнхард и Бернауер.

От там могат да се произвеждат прегледи, от там могат да се наблюдават всичките тайнствени видения потопени в лунно-сребриста светлина. И от всички тия призрания най-страшния и същевременно най-страшния е „Гърбатото чудовище“, център на движението на тази драма, която не е нищо друго освът, феерия от изпълнени с магия и ужас картини. Ето защо незави-

симо от всичкото изкуство за актьорите, които застъпват главните роли: Валентин Херман като професор Мош; Лонтар Мютес като „Балтазар“, Ерина Майнгаг като „Кандила“ и „Юлияна“ и Люция Хофлих като милосърдна сестра, за успеха на пиесата са нуждни и мистериозните магическо-зрителни кутии на Емил Пирхан, майстор на форми и багри, който е

въ същността най-големия виновник за очарованието от пиесата. Музиката на Резничекъ попада напълно въ общия стилъ. Всичко прилича на единъ хубавъ и нѣженъ филмъ, въ който има повече линии, чудновата сценична техника и ритмъ, отколкото истинското драматическо действие. Гледайки пиесата, може да се каже смѣло, че предъ насъ отново стоятъ очарователните призраци на романтика Е. Т. А. Хофманъ, възкръснали и върнали се между насъ следъ 100 години, за да заеме мѣсто наредъ съ прочулия се изведнажъ въ цѣлия свѣтъ чезъ Карелъ Чапекъ, чиято драма „В. У. Р.“ се играе сжщо съ голѣмъ успехъ на сцената на „Западния театъръ“) Карелъ Чапекъ, който заедно съ братъ си Йозефъ нариса „Изъ живота на насѣкомитѣ“, играна съ успехъ въ Прага, се занимава въ това си творение съ проблемата на Хомункуса по единъ твърде интересенъ начинъ. Героитѣ на пиесата сж „Роботитѣ“, човечи-машини, изобретение на Д-ръ Резонъ, фабрикувани въ заведението му „Универсалъ Верстандъ“ — продуктъ на механизацията на нашата епоха. Тѣ сж пригодени само за работа, механическа работа, безъ да притежаватъ човешки чувства. Тѣ не познаватъ любовъ и умраза, имунизирани сж противъ тѣхъ, докато най-послѣ единъ денъ на създателя имъ хрума идеята да имъ вдѣхне човешка душа. Това обаче довежда катастрофата. Защото чрезъ душата роботитѣ проглеждатъ и чувствуватъ. Тѣ шурмуватъ острова, където обитаватъ тѣхните строители — създатели.

Тѣ се бунтуватъ срещу своитѣ спекуланти — експлоататори. Събиратъ се отъ всички страни, където сж били изнесени (като машинорушителитѣ на Ернстъ Толера) за да унищожатъ съ буйна умраза своитѣ създатели.

Само на едно човешко същество (строителя Алквистъ) се удава да доживѣе превръщението на роботите. Той скритъ въ една машина, е могълъ да наблюдава, безъ да бѣде забелезанъ, изходения пътъ — отъ умразата къмъ любовта — на една роботска двойка.

Какво иска да каже Чапекъ е ясно. Часътъ на разправата между работния човѣкъ и тоя на удоволствието, между човека въ висша смисълъ и човѣка — бездушно орждие за работа.

Че тая дума мжно попада на настроението у публиката, която търси вече лѣтнитѣ театри, която не иска да различава мжчителни проблеми и чака съ жажда оперетата, е ясно. И тая последната започва своето шествие. Съ „Най-хубавата отъ женитѣ“¹⁾, следъ нея „Красивата съперница“ и „Катя танцовачката“!

Между това откриватъ се нови изгледи. Особено съ новаторството на Д-ръ Райнхардъ Брукъ и Бертолдъ Фиртель, което приковава нашия интересъ. Касаетъ се за една странствующа „Трупа“, която ще тръгне изъ Германия и чужбина. Джеймсъ Клаинъ оповѣстява въ Аполотеатъръ една декоративна изложба презъ септември.

Независимо отъ това, за да може всѣки да си отиде дома доволенъ, предприемчивитѣ основатели на новия „литературенъ съюзъ“, създадоха една свободна сцена за драматически картини и откъслци, която, споредъ тѣхъ, най-добре отговаря на временния вкусъ, на днешния темпъ на живота, на неговитѣ сътресения.

Преведе Д. Василевъ.

Луиза Бриантъ.

Истинскиятъ Шаляпинъ.

Познавахъ Шаляпина отъ оперитѣ въ Русия. По случай гастролирането му въ Ню-Йоркската опера, пожелахъ да се срещна лично съ него. Той бѣ твърдѣ любезенъ да ни приеме:

— Азъ съмъ възхитенъ! — Възхитенъ! извика той на английски, виждайки ни у дома си. — Питайте ме каквото желаете. Хубаво ще бѣде да си поприказваме...

Следъ това веднага промѣни на руски:

— Азъ правя лошо изключение между руситѣ. Чуждитѣ езици сж трудни за мене. Азъ много трудно говоря английски.

Ние му казахме, че разбираме руски, и го помолихме да говори на руски. Седнахме около една малка масичка и поведохме разговоръ върху Русия и общо върху изкуството.

— Питате ме защо рускиятъ театъръ не напредна отъ революцията насамъ. Азъ ще Ви кажа — защо не погледнете на въпроса отъ друга страна? Не е ли чудно, че рускиятъ театъръ се задържа въпрѣки революцията? Не си ли представяте каква жизненостъ е трѣбвало да има той, за да се задържи? Докато една къща още гори, никой не мисли да я поправя. Революцията е сжщо като огънь. — тя гори и разрушава, но все пакъ подъ тия развалини и пламъци нѣщо ново се твори. Можемъ да се надѣваме.

Въ всѣка фраза, въ всѣка дума на великия артистъ се чувстваше великата любовъ на руския мужикъ къмъ „Матушка Русия“. Гордостъ се чувстваше въ неговия гласъ, въ неговитѣ очи, кога споменѣше думата Русия. Той ще ѝ служи вѣрно, безразлично дали царъ седи въ Кремль, или единъ работникъ като Свредловъ или пѣкъ селянинъ като Каленинъ. Вънъ отъ политиката, за него тѣ сж всички руси.

¹⁾ Тая пиеса е вече преведена една двѣ години следъ първото ѝ представяне въ Прага, на повече отъ 10 чужди езици и играна съ грамаденъ успѣхъ особено въ Москва, Ню-Йоркъ, Парижъ. Бел. прев.

Въ началото на революцията (1917) той пълелъ въ Петроградъ въ Марински театръ и въ Народния домъ. Съветското правителство проектирало намаление заплатитъ на артистите. Последните се подигнали и искали да бойкотиратъ театра. Шаляпинъ, обаче, заявилъ, че ако народа нѣма срѣдства да му плаща като прѣди, то той ще пѣе само за хлѣбъ. Тогава азъ го чухъ да пѣе въ Народния домъ предъ хиляди работници, селяни и войници. Той бѣ обичанъ и аплодиранъ отъ всички. А по миналата зима, кога пакъ бѣхъ въ Русия, неговата заплата бѣше по-голяма отъ тая на Ленинъ, Троцки и всичките комисари заедно. Той получаваше около единъ милионъ рубли на вечеръ. Въ Метрополитъ опера (Ню-Йоркъ) той получава 3500 американски долари — 500 долари повече отколкото получаваше Карузо. Шаляпинъ не е революционеръ, а великъ артистъ, който се е издигналъ надъ дребнавоститъ въ живота и високо цени изкуството.

Прев Силва.

Е. К. Теодоровъ

Море...

(Импресия).

Море!.. хилядострунна арфа, кжигяща надъ свѣта. И всѣка вълна — струна, е приказка И всѣки ромонъ — капчица — сълза на упоение и на предсмъртенъ ужасъ. А въ вечери на синкава призрачностъ, когато седефената пжтечка на вечерницата прореже плиска на съннитъ води — невидимъ хоралъ зазвучава надъ твоитъ дълбини — вечерня на потънали камбани за покойниците — неспокойни странници. Или, може би, това е пѣсенъта на зазвучали раковини отъ тия полжхъ на вѣчността.

Море!.. — Дворецъ на вълшебната принцеса. Колко залутани по нея отблѣсваха лодки отъ тишината на брѣговетъ потъваха въ примамното мълчание на твоята пустиня и съ усмивка на захласнати, по вълплотени видения чезнѣха въ страната на мрака.

Море!.. — блѣсъкъ на стоманена стрѣла къмъ неизведани страни; — облаченъ пжтъ къмъ странитъ на сънищата; — плѣсъкъ на размахани крила на чайка посребрена отъ музиката на великото спънце.

Въ тебе се кжпятъ тритъ неземни купнежи на земята — пламналата мощъ на живота — слънцето, меката мистерия на красотата — луната, и далечното, несбятно обещание за отвждъ — звѣздитъ.

Море!.. — Въ тебе тупти пулсътъ на великото сърце на Всемира; въ тебе блика неговата кръвъ. — Пулсътъ — ритмичния Приливъ и Отливъ, който шепнатъ толкова тайни на приборжния пѣсъкъ и камъчета. Познато и вѣчно ново, близко и миражно, ти не познавашъ тежестта на прѣстъта и брѣчкитъ, които дълбае врѣмето върху нея.

И въ миготъ, когато черна смота загърне земята, бучишъ настрѣхнало и овешъ, зовешъ къмъ безумие морната земя. Хиляди раковини трѣбятъ за бунтъ. Ти чупишъ всички окови, отхвърляшъ всѣки товаръ и гонишъ далече жълтитъ стражи — брѣговетъ. И тогава твоя черенъ пламъкъ става люлка. Грамадни коне се изправятъ, като сѣнки на гигантски чудовища съ развихрена, ослепително снѣжна грива и понасятъ.

Вѣтръ!.. Вѣтръ!.. И широко и стихийно се понася и руши и събаря и пречиства. . . И зове къмъ походъ — великъ и смѣтенъ. Звънъ на строщени стѣкла на рушащи се згради. . . —

А когато се стопятъ и сѣннитъ ленти отъ димящата смола и огнено сребро затанцува надъ земята, царствено и тържествено зазвучава надъ тревожния лазуренъ и горчиво-солень трепетъ на бѣгащитъ вълни — първата и последна пѣсенъ на бѣли, сияещи лебеди. . . .

Тогава, о, море!..

Ще легна предъ тебъ целуващъ диплитъ на твоята вълшебна мантия. Прегърни ме и прошепни приказката за тишината на твоитъ дълбини. . . . Понеси ме на крилата на твоитъ вѣчни неспокойници, странници — вълни. И душата си ми дай, душата си, Море. . . .

Жпонъ Синклеръ.

Изпитания на любовта.

Романъ.

(По дължение).

3.

И мрачна стана душата на юношата и отранопочна той да се замисля надъ живота. Животътъ не бѣ за него празникъ, нито шега и въ него нѣмаше мѣсто ни за илюзии, ни за самоизмама.

Отъ самото начало неговия врагове бѣха съдържателитъ на пивницитъ, порочни хора, които го съблазняваха съ пиене. Имената на тия хора винаги всѣваха ужасъ въ него, Тѣ изпъкваха въ въображението му като нѣкакви епически фигури и за него тѣ бѣха каквото за децата отъ севернитъ краища бѣ Черния Дугласъ. Обаче, по после, кога неговия кръжъ познания се разшири, такъвъ врагъ станаха извѣстни социални сили, които той отначало ясно не съзнаваше. Това бѣ богътъ на капитала, предъ който се прекланяше всичко прекрасно и благородно въ свѣта. Този богъ създаде тържеството на порока въ града. Благодарение нему, пивницитъ не се затваряха даже въ празници за да се прибере баща му поне единъ день въ неделата. И нима не за да търси печалба той прекарваше свободното си време въ хладнитъ хумби и хотелитъ?

Кого да обвинява за всичко това Тирсисъ, незнаеше. Нѣкои хора, обаче, извличаха полза отъ този животъ и той знаеше, че това бѣха хора подли. И той знаеше това, защото сегизъ-тогизъ покровителитъ на баща му правѣха честь на семейството имъ като ги канѣха у дома си и тѣ трѣбваше да пречупватъ воля и да ходятъ. И Тирсисъ растѣше съ съзнанието, че въ свѣта цари грамадно зло. Въ него растѣше страстното, непобѣдимо желание да викне силно та да твори очитъ а всички за да видятъ истинското положение на нѣщата.

По външностъ той не се отличаваха отъ другитъ момчета — буенъ, веселъ и пѣргавъ момъкъ, но подъ тази външностъ се криеше и чувствителна и силна душа. Живота го направи аскетъ. Той го принуди да бѣде суровъ, даже безпощаденъ къмъ себе си. Той се страхуваше че снисхождението къмъ себе си ще го погуби, че и той, като другитъ, ще пропадне.

Това не се изразяваше само въ отвръщението му къмъ спиртнитъ напитки: той отбѣгваше всичко, що изкушава и похабява. Ободрителниятъ сутрешенъ въздухъ, къпането съ хладна вода, жестокостта на дивитъ животни — ето що обичаше той. Другитъ хора не чувстваха като него: тѣ се изнѣжваха и затова Тирсисъ бѣгаше далечъ отъ тѣхъ. Той живѣе само съ мислитъ си и нѣмаше никакви другари. Презъ всичкото онова време на дългото си скитане изъ пачсионитъ и мобилиранитъ стаи той не срѣщна хора, които да познаватъ живота тѣй, както той го познаваше. Само въ книгитъ на великитъ хора на миналото той намираще това.

Въ тѣхното семейство нѣмаше това, що се нарича

„култура“: ни музика, ни поезия. Има, обаче, романи, има библиотеки и почна той усилено да чете. Той често се криеше нѣкъдѣ съ книга въ рѣка и когато родителитѣ му го потърсваха за обѣдъ, намираха го скритъ въ нѣкъсѣ жгълъ, унесенъ въ мечти за другъ миръ. Той прочете цѣлата литература за приключенията на Майнъ Ридъ и Хонти, Куперъ, Стефенсонъ и Скотъ. Следъ това излѣзоха по-сериозни романи — „Донъ Кихотъ“ и „Стхвърленитѣ“, Жоржъ Елиотъ, когото той много обикна и Дикенсъ, социалниятъ протестъ на който го възхищаваше, и най-после Теккерей, който оказа голѣмо влияние на неговия начинъ на мислене. Теккерей третираше сжиятъ този миръ, познатъ и нему.

Тирсисъ не знаеше чужди езици и сжбата го предпазваше отъ ония писатели, които обичатъ нечистия смѣхъ. Затова той бѣ девственъ и съ чисто и неопятнено въображение. Другитѣ младежи си повѣряваха единъ другъ тайнитѣ на забранения миръ, чулѣха преградитѣ и снимаха покривалата. Тирсисъ само мислѣше, гадайки много върху половитѣ въпроси, обаче никой не знаеше неговитѣ мисли. И тукъ бѣ неговия кръстъ, това бѣ обяснението за отчуждеността му отъ живота

(Следва).

Мачътъ между „Тича“ и „Триколийръ“.

Асѣнь Върбановъ.

Олимпийскитѣ игри.

По подобие на нѣкогашнитѣ олимпийски игри уреджани въ древна Гърция, се съставатъ преди повече съ $\frac{1}{4}$ въкъ събвнитѣ олимпийски игри, тѣй наричанитѣ олимпиади, въ които липсваха отначало сѣврѣмнитѣ спортове.

Днешниятъ имъ видъ (разнообразието на застѣпващитѣ се спортни и атлетически игри) е наложено отъ еволюцията въ физическото възпитание на народитѣ. Нѣкогашниятъ „спортъ“ съ чисто воененъ духъ и характеръ постепено и неусѣтно бива замѣстванъ отъ разнообразния спортъ. Въ програмитѣ на олимпиядитѣ едва въ 1908 г. заочва да се поставятъ груповитѣ спортни игри, а присѣствието на колоездата, тениса, хокея „water polo“, и др. дава вече новъ отенѣкъ и нюансъ на международнитѣ състезания въ по-новитѣ времена. Може би съ развитието на новитѣ идеи, пуснали вече корени въ сложния и пълненъ съ противорѣчия животъ на европейскитѣ цивилизовани народи, се дава импулсъ и силенъ тласѣкъ за побѣдоносния ходъ и общосѣбвнитѣ зовования на модерния спортъ.

Първата олимпиада се е състояла въ Атина въ 1896 г. — която на врѣмето си е била най-крупното събитие въ спорта и първопричина за триумфалното шествие по-

късно на спортната идея изъ всички страни и държави. Тази олимпиада, въкрѣсяване старитѣ грѣцки олимпийски игри, изигра отлично своята роль. Тя застѣпваше само разнообразнитѣ атлетически игри. Сжщата постави началото щото всѣки 5 години да се свикватъ такива международни игри въ различнитѣ държави.

Втората олимпиада била усрѣсена въ Парижъ въ 1900 г., а третата въ 1904 г. въ Санъ Луи. Футболътъ не е билъ застѣпванъ. Едва въ 1903 г. въ IV сѣбвтна олимпиада въ Лондонъ въ програмата се предвиждатъ покрай многото други модерни видове спортъ и футболътъ. Първенството въ последния взима Англия съ побѣдата надъ Дания съ 2:0, второ мѣсто Дания и трето Холандия. Тази олимпиада е вече предѣвстникъ за грамадното развитие на модерния спортъ, който прониква въ всички европейски държави.

Следната V сѣбвтна олимпиада въ 1912 год. въ Стокхолмъ е забележителна съ това че палмата на първенство въ футболния спортъ грабна пакъ Англия съ побѣдата си надъ Дания съ 4:2. Второто мѣсто се зае отъ Холандия, а третото успѣ да вземе Финландия.

Проектираната VI олимпиада прѣзъ 1916 г. въ Берлинъ поради общоевропейската война биде осуетена и не се състоя.

Следъ войната VII олимпиада като знакъ на протестъ срещу Германия се състоя въ 1920 г. въ Анверсъ. Не бѣха поканени Германия, Австрия и др. държави. Въ футболния спортъ се добиха сензационни резултати. За прѣвъ пѣтъ Англия и Дания — двата фаворита на футбола, бѣха елиминирани още въ първия туръ. Първенството взеха белгийцитѣ, второто мѣсто — италианцитѣ, а третото холандцитѣ. Чехословацитѣ въ финала поради инцидентъ бѣха бламирани, въпрѣки, че имаха шансъ да спечелятъ първото мѣсто.

Въ всичкитѣ олимпиади Америка е вземала първенството въ общата класификация на атлетиката, а Финландия, Швеция и Норвегия сж я следвали. Единствена съперница на последнитѣ е била Англия.

Олимпиадитѣ сж мѣсто кѣдѣто всички държави показватъ до колко здравитѣ мисци и умътъ сж вървѣли заедно. Хармонично развития човекъ е билъ демонстриранъ — физическото и умствено развитие да ли сж били въ унисонъ.

Тия състезания сж били илюстрация и на културното развитие на даденъ народъ, защото предполага се на по висока култура да отговаря здравъ физически и духовно развитъ човешки кадѣръ. Ето защо интереса и важността на олимпиядитѣ расте отъ день на день и не млако грижи създаватъ тѣ на народитѣ въ желанието имъ да манифестиратъ своите културни и физически качества. Така възникватъ олимпийскитѣ комитети, националнитѣ спортни организации, международнитѣ спортни федерации и пр. Частно за нашата малка България VIII олимпиада ще укаже голѣмо влияние за бждашия развой на спорта у насъ, понеже участието ни въ нея, ще допринесе много въ това отношение, познания и кръщения, но не и побѣди или що годѣ успѣхи. Ние сме още много млади въ спортно отношение и нѣмаме още никакви системи на физическо развитие, та и резултатитѣ не ще бждатъ чувствителни. Първото поражение на националния футболенъ тимъ въ Виена отъ австрийския националенъ футболенъ тимъ, който на 21 май ни побѣди съ 6:0 и пълно надмощие показва, че има още много да се работи. Така че мѣсто за самооблащаване нѣма, но пѣкъ за отчайване не трябва да става дума. Това е първия ни международенъ мачъ и резултата не е толкова плачевенъ въ сравнение съ тия на другитѣ държави.

РАЗНИ.

Акварелната изложба на Сава Ивановъ.

Младиятъ, многообщаващъ художникъ Сава Ивановъ е изложилъ въ салона на Дома на Изкуствата около тридесетъ акварелни пейзажи. Скромно наредената обстановка и още по-тихото и нешушно откриване на изложбата не дава видъ на такава отъ велики и съ всѣ-светска извѣстностъ майстори. Сѣкашъ тази скромностъ не дава широка извѣстностъ на изложбата и тя се слабо посѣщава. А тя заслужава да се види и не само да се види, а и да се откупятъ всички картини. Тѣ сж нѣжни, тѣй мили, че вие се чувствувате средъ живата природа, чувствате преснотата на въздуха, хладината на Витошкия снѣгъ и жегата на лѣтната мараня. Варненци сж щастливи, че иматъ въ срѣдата си такъвъ акварелистъ, както София — Щъркеловъ. Но тѣ не умѣятъ да ценятъ това богатство. Не умѣятъ и да го насърчатъ. Жаль, че така тихо се раждатъ и тѣй тихо изчезватъ талантитѣ изъ нашата мѣщанска Варна.

Увидиусть.

Г-нъ Leon Claretie въ „La Revue mondiale“ (№ 7), прави подробенъ разборъ на новата френска пиеса, която токущо се изнася на парижката сцена. Това е драмата на Шарлъ Мере „Толунъшния танцъ“, въ която авторътъ изобразява финансовиятъ свѣтъ въ всички му непривлекателенъ видъ.

Докато въ нашата малка България зачестилитѣ и станали на мода юбилеи се правятъ по специални програми отъ специални юбилейни комитети и съ подobaващи тържества, Велика Франция съвсѣмъ тихо и безшумно чества великия си писателъ Анатолъ Франсъ.

Ето какъ в. „Звено“ предава това честване: „Въ сжбота (24 май) въ Трокадеро, се чества Анатолъ Франсъ. Първата привѣтствена рѣчь произнесе председателя на Лигата на образованието Франсуа Албертъ, като изтъкна между другото заставането на Франса на страната на лѣвия блокъ. Слѣдъ това самъ юбилярътъ каза нѣколко думи: „Наскоро французкиятъ народъ извърши едно велико дѣло. Обаче, той не трябва да се успокои следъ тая побѣда. Трѣбва да се осигури мирътъ, — това прѣди всичко друго — и онова, което чакатъ отъ насъ нашитѣ избиратели. Тѣ не ни молятъ, а искатъ“.

Извѣстниятъ италиански драматургъ завършилъ новата си пиеса — „Ciaccio a duo modo“ (Всѣки по свой маниеръ). Пиесата ще бже скоро поставена отъ трупата на Далио Никодели въ Римъ.

Виенскиятъ общински съвѣтъ едногласно провъзгласилъ Рихардъ Штрауса за почетенъ Виенски гражданинъ. На 11 юний Штраусъ изпълва 60 години.

До вилата Диобати, около Женева е издигнатъ паметникъ въ честь на Байрона, по случай стогодишнината отъ смъртта му. Въ тази вила Байронъ проживѣлъ цѣлото лѣто на 1816 година.

Въ Нью-Йоркската художествена академия Фитонъ е продадена частъ отъ извѣстната колекция на Странски, съдържаща платната на най-добритѣ французки художници отъ 19 вѣкъ. Между тѣхъ сж продадени работитѣ: „Жената въ черно“, „Официра“ и „Лиза“ отъ Ренуаръ; „Разходки“ отъ Мане, „Портретъ на жената на художника“ отъ Сезанъ; работи на Писсаро, Матисъ, Буденъ и др. Отъ продажбата сж получени 300,000 долари, (45 милиона лева).

Издателството „The American Library“ въ Нью-Йоркъ ще пусне въ продажба непубликувания досега дневникъ на Христофоръ Колумбъ, специално отнасящъ се до пжтуването му до Америка.

Получиха се въ редакцията: 1. Опитъ за проучване здравното състояние на Провадийската община отъ Д-ръ Ив. Г. Балкански; 2. Гонгъ на безумието отъ Теодоръ Драгановъ — Ямболъ.

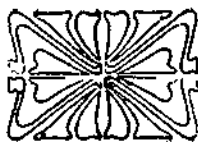
Сп. „Море“ се урежда отъ Редакционенъ Комитетъ
Издавава Книжарница „Образование“.

Единъ брой 5 лв.

Абонаментъ за 3 месеца 50 лева.

Адресъ: Сп. „М о р е“ — Варна.

Печатница „Братство“, улица „Панагюрска“ № 26 — Варна.

■ ■ Европейски есенции-парфюми ■ ■

Tuberose, Violet,
Lilas и Ambre.

СИЛНИ и ВЪЧНО ТРАЙНИ.
Необходими за всѣка елегантна
дама и кавалеръ.
Продава последня партида
Книжарница „ОБРАЗОВАНИЕ“.

1-114-2

::: Цигари „Рилски Монастиръ“ :::

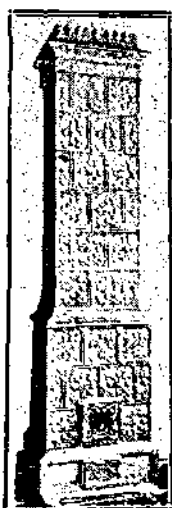
Елегантния свѣтъ пуши само ненадминатитѣ по вкусъ, аромат
и луксозность цигаритѣ

Рилски Монастиръ Рилски Монастиръ

Търсете винаги обикновенна екстра.

„РИЛСКИ МОНАСТИРЪ“

3-111-3

Алекси Гюровъ

:: ВАРНА ::

Фабрика за ТЕБЕШИРЪ, ПАСТЕЛИ,
КАРТОНАЖЪ, ФАЯНСОВИ ПЕЧКИ
за отопление — гладки и съ орна-
менти, — МАШИНИ за ГОТВЕНЕ.

Изпълнява поръчки
въ всѣко време.

Цени
конкурентни

2-13-2

ПУШАЧИ,

САМО ЦИГАРИТѢ

„АРАВЪ“

за да не кашляте.

2-116-3